

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Vid upprättande av detaljplaner ska det göras en undersökning för att bedöma om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt plan- och bygglagen 4 kap samt miljöbalken 6 kapitel. Om så är fallet kommer en miljöbedömning att göras, vilket bland annat innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram.

Nedan beskrivs platsens förutsättningar och initialt styrande egenskaper som föreslås i och med planförslaget. Därefter redovisas en checklista som tar upp olika typer av påverkan som kan medföra konsekvenser för miljön, hälsan eller hushållningen med naturresurser. En bedömning görs om planens genomförande kan förväntas innebära en stor, medel eller liten/ingen påverkan för just den aktuella sakfrågan. Efter checklistan följer en samlad bedömning.

Platsens förutsättningar

Planområdet är beläget inom Hornaryds industriområde, i de sydvästra delen av Värnamo stad. Angöring till området görs från Hovslagarevägen.

Planområdet utgörs av en del bebyggd industritomt och en del naturmark. Delar av naturmarken består av åkermark och resterande naturmark av kuperad igenväxta hag- och skogsmark. Området är totalt ungefär 4,5 ha stort och omfattar fastigheterna Hovslagaren 1 och del av Hornaryd 3:1.

Marknivån inom området varierar mellan ca 180 - 186 m ö h och är därmed intressant ur kulturmiljöhänsyn. I närområdet finns det flertal registrerade kulturlämningar.

Planens styrande egenskaper

Detaljplaneförslaget syftar till att möjliggöra för utveckling av befintlig industiverksamhet.

Planförslaget innebär att delar av byggnadsplan F229 (*Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för Hornaryds industriområde, västra delen*), F223 (*Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för Kv Repslagaren mm*) och F250 (*Detaljplan för Kv Repslagaren mm*) ersätts av en ny detaljplan. Delar av nuvarande natur- och jordbruksmark planläggs för industriändamål. Genom planförslaget kan framtida behov av utveckling ske inom fastigheten med större byggrätt.

E-post	Webbplats	Besöksadress	Postadress
samhallsbyggnad@varnamo.se	kommun.varnamo.se	Stadshuset	331 83 Värnamo

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
MILJÖMÅL				
<i>Nationella och regionala miljömål</i> Påverkas något av de 16 nationella miljömålen eller de regionala miljömålen negativt?				Miljömålet <i>God bebyggd miljö</i> påverkas i viss omfattning då en större yta kommer hårdgöras. Marken är dock delvis redan planlagd för industriändamål och är belägen i ett industriområde. Positivt med förtätning i ett industriområde där befintlig infrastruktur kan nyttjas. Miljömålen <i>Ett rikt växt- och djurliv</i> bedöms påverkas något negativt då planens genomförande innebär ianspråkstagande av naturmark. Miljömålen <i>Ett rikt odlingslandskap</i> påverkas eftersom viss jordbruksmark tas i anspråk. Påverkan bedöms som liten med anledning av storleken på ingreppet. Till följd av planens genomförande kan en ökning av transporter till och från området förväntas, vilket kan ha viss påverkan på miljömålen <i>Frisk luft</i> och <i>Begränsad klimatpåverkan</i> till följd av ökade utsläpp. Påverkan på miljömålen bedöms dock vara marginell.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
MARK OCH VATTEN				
<i>Geologi</i> Risk för sättningar, skred eller erosion? Finns värdefulla geologiska formationer?				Enligt SGU:s översiktliga jordartkartering består marken inom planområdet av morän. En översiktlig geoteknisk undersökning är gjord år 1980 för ett större markområde och visar att undersökningsområdet till övervägande del utgörs av moränmark.
<i>Hydrologi</i> Grundvattenkvalité och grundvattennivå? Ändras strömningsförhållanden? Påverkas avrinningsområdet? Påverkan på ytvatten, vattendrag och strandlinjer?				Kvarnbäcken rinner väster om området. Öster om området rinner ytterligare ett större dike. Båda omfattas av markavvattningsföretag. Till följd av större mängd hårdgjord yta kommer ytavrinning öka varför omhändertagande av dagvatten behöver hanteras i planarbetet. Påverkan på MKN bedöms marginell utifrån beräkande föroreningshalter och områdets storlek i förhållande till avrinningsområdet för recipienten Lagan.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
<i>Dagvatten / spillvatten</i> Hur tas dagvatten och spillvatten omhand? Alternativa lösningar?				Dagvatten leds idag från området till kommunala ledningar i Hovslagarevägen. För att begränsa påverkan på väg 27, ledningsnät, befintliga diken och markavvattningsföretag från ökad mängd dagvatten kan omhändertagande av dagvatten behöva ske inom planområdet.
<i>Markföroreningar</i> Finns risk för tidigare markföroreningar?				Inom 150 från planområdet finns flera objekt utpekade som misstänkt förorenade. De flesta har branschklass 3 eller saknar branschklassning. En miljöteknisk markundersökning har tagits fram i syfte att undersöka om det förekommer föroreningar i mark och grundvatten och översiktligt bedöma risker. Undersökningen visade inte på några anmärkningsvärda föroreningshalter i mark och grundvatten. Utifrån detta görs bedömning att risk för föroreningar är liten.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
LUFTMILJÖ OCH KLIMAT				
Luftföroreningar Utsläpp av svavel, organiska ämnen, koldioxid, ammoniak, allergirisk, djurhållning? Överskrids miljökvalitetsnormerna?				Planen möjliggör expansion av befintlig industriverksamhet. Vid en expansion kan trafik till och från området öka, vilket innebär ökade utsläpp. Det bedöms dock inte påverka möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna för luft.
Lokalklimat Väderstreck, vindförhållanden och bebyggelsens orientering.				Omvandling från grönområde till industrimark påverkar den lokala temperaturen, men bedöms inte vara omfattande. Fastighetens framtida utformning innebär en viss begränsning i hur bebyggelsen kan placeras och orienteras enligt väderstreck.
Ljusförhållanden Solljus, starka ljussken, skuggeffekter.				Planen medger en större byggrätt vilket kommer medföra viss skuggning, dock berörs inga bostäder.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
GESTALTNING				
Landskapsbild / stadsbild Blir det fysiska ingrepp? Tillförs nya element? Skala och sammanhang med omgivningen? Struktur och dominans. Skönhet, estetik. Bebyggelsehistoriska sammanhang och strukturer.				Den del av planområdet som ändrar markanvändning från natur till industri saknar idag bebyggelse. Planens genomförande innebär att den befintliga fastigheten kan utökas och bildar en avlång fastighet som exponeras mot riksväg 27, varför gestaltning bör beaktas i planarbetet. Befintlig skala i området ska beaktas i detaljplanen och regleras av bestämmelse om totalhöjd.
Närmiljö Påverkas närmiljön, gårdar, träd mm?				Det finns ett skyddsvärt träd inom planområdet samt två i anslutning till området. Det skyddsvärda trädet ligger på en nivå som skiljer sig ca 3 m från trolig framtida marknivå. Önskvärd skyddszon för trädet är ca 50 m och skulle försvåra utbyggnad av befintlig verksamhet. Bedömning görs att det skyddvärda trädet inte ska ges skydd i detaljplanen. Kommunen avser att genomföra ett samråd enligt 12 kap. 6 § MB eftersom detaljplanens genomförande kan innebära avverkning och väsentligt kan ändra naturmiljön. Den jordbruksmark som finns inom området idag kommer att minska.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
HÄLSA OCH SÄKERHET				
Trafikmiljö Gc-väg, kollektivtrafik, parkering, olycksrisk, farligt gods? Följdinvesteringar?				Befintligt vägnät kommer fortsättningsvis att nyttjas, viss ökning av trafik kan tillkomma. Planens genomförande innebär också att fler parkeringsplatser behöver tillskapas inom kvartersmarken. Koppling för gång-och cykelväg genom området möjliggörs, vilket förbättrar tillgängligheten till gång-och cykelvägstunnel under riksväg 27. Området ligger längsmed riksväg 27, som är utpekad som primär led för farligt gods. Bestämmelser om åtgärder införs på plankartan enligt Vägledning för planering intill transportleder med farligt gods.
Buller och vibrationer Utsätts området för störningar idag? Ökar störningarna? Störningar under byggtid? Buller föroreningar, byggavfall.				FÖP för Värnamo stad pekar ut området som fortsatt verksamhetsområde för mindre störande verksamheter, omfattande omgivningspåverkan bedöms inte uppstå.
Elektriska / magnetiska fält Finns kraftledningar, transformatorer, skyddsavstånd?				Kraftledning finns i anslutning till grannfastigheten på ett avstånd på ca 35 m. I dagsläget bedöms att ytterligare skyddsavstånd inte behöver upprättas.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
<i>Riskområde farlig verksamhet</i> Föreslagen användning, är det känslig? Ligger planområdet i närheten av farlig verksamhet eller mark som kan tillåta farlig verksamhet? Säkerställs tillräckligt skyddsavstånd?				Verksamheten som idag bedrivs inom fastigheten är tillståndspliktig (B) miljöfarlig verksamhet. I industriområdet finns det också ett antal mindre miljöfarliga verksamheter som är anmälningspliktiga eller u-verksamheter. Öster om planområdet finns Värnamo energis gasolstation. Närmsta befintlig bebyggelse inom planområdet ligger ca 17 m från fastigheten med gasolcisternen. Planen medger utökad bebyggelse västerut. Skyddsavstånd mot riksväg 27 säkerställs i plankarta enligt vägledning för planering intill leder för farligt gods.
<i>Riskområde för markradon</i>				Området bedöms som normalriskområde för markradon.
<i>Översvämning/Skyfall</i>				Planområdet ligger på en lägre nivå än Hovslagarevägen. Vid händelse av skyfall agerar vägen som skyfallstråk och vattet rinner söderut mot dike öster om planområdet. Åtgärder för att hantera skyfall ska utredas vidare under planprocessen.
<i>Tillgänglighet</i>				Det bedöms finnas förutsättningar att skapa god tillgänglighet inom området.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
<i>Sociala effekter</i> Motverkar / ökar segregation? Barnperspektiv? Säkra skolvägar				
<i>Rekreation</i> Funktion och status för aktivitet, idrott, friluftsliv, utevistelse, lek, promenader. Barriär som begränsar tillgängligheten.				Befintliga stråk finns igenom planområdet och fungerar som koppling mellan gc-bana och väg (ej asfalterat). Området används till viss del för rekreation idag och ansluter till större naturområden på andra sidan riksväg 27. Planen ska möjliggöra för en koppling för gång- och cykel och fortsatt tillgänglighet till naturområde bör beaktas.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
NATUR- OCH KULTURMILJÖ				
<i>Flora och fauna</i> Finns hotade, sällsynta, hänsynskrävande arter? Ekologiskt särskilt känsligt område? Värdefulla naturmiljöer (riksintressen, biotopskydd mm).				Det finns ett antal dokumenterade observationer av rödlistade arter enligt artdatabasen; ängsmetallvinge, bredbrämad bastardvärmare, mindre bastardvärmare, svävflugedagsvärmare och ljusstimmig långhornskrank. Även fågelarterna brun glada och stare har rapporterats i artdatabasen. Fynden är sporadiska observationer över längre tid. Vid planens genomförande försvinner habitat för vissa arter men det bedöms inte krävas några åtgärder då liknande biotoper finns kvar i närområdet. Det finns inom planområdet flera mindre områden som bedöms omfattas av biotopskydd. Det bedöms finnas goda möjligheter för kompensationsåtgärder i närområdet. Kommunen har lämnat in ansökan om dispens från biotopskydd. Dispens ska finnas innan planen antas.
<i>Främmande och invasiva arter</i> Förekommer främmande eller invasiva arter inom området eller i dess närhet?				Det förekommer enligt kommunens kännedom inga främmande eller invasiva arter inom området.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
<i>Grönstruktur</i> Påverkas grönsambanden? Spridningskorridorer? Allé längs väg. Vattendrag?				Området kan idag ses som en spridningskorridor och hör till en grön kil in till Värnamo stad. Viss påverkan finns sedan tidigare. Vattendrag finns i anslutning till planområdet och det är viktigt att behålla grönstrukturen längs vattendragen Ianspråkstagande av naturmark gör att grönstrukturen påverkas negativt dock bedöms påverkan acceptabel.
<i>Parkmiljö</i> Parkens funktioner. Stora träd mm.				Delar av befintlig naturmiljö kommer att ianspråktagas och inte längre vara tillgänglig. Skyddsvärt träd finns inom planområdet och behöver beaktas i planarbetet.
<i>Kulturmiljö</i> Kulturhistoriska miljöer och samband av bebyggelse, äldre kulturlandskap och fornlämningar.				Flera kultur- och fornlämningar finns registrerade i områdets närhet. En arkeologisk utredning steg 1 har genomförts för detaljplanen. Inga fornlämningar påträffades vid undersökningen. Övriga kulturhistoriska lämningar som påträffades (härdbotten, röjningsrösen och fossil åkermark) har registrerats och delvis tagits bort. Röjningsrösen som är kvar får i samband med byggnation tas bort. Påverkan på kulturmiljön bedöms som negativ men acceptabel.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Faktor	Påverkan			Kommentar/Åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ ingen	
<i>Strandskydd</i>				Planen omfattas inte av strandskydd.
HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER				
<i>Återvinning</i> Källsortering, miljöfarligt avfall, lokal kompost, avfallstransporter.				Avfallshantering ska ordnas inom kvartersmark enligt gällande föreskrifter.
<i>Energiförsörjning</i> Valt energisystem. Finns alternativ? Bebyggelsens orientering.				På fastigheten Hovslagaren 1 finns solceller och är försedd med fjärrvärme.
<i>Ytterligare exploatering</i> Ökar bebyggelsestrycket i området? Hindras bebyggelse på sikt? Krav på följdändringar av markanvändningen?				Industriområdet är nästintill fullt utbyggt, en enstaka industritomt är obebyggd.

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

SAMMANFATTNING av frågor att studera närmare (interna utredningar, externa uppdrag)

Utifrån undersökningen kommer följande frågor att utredas vidare under planarbetet:

- Markföreningar
- Dagvatten
- Kultur- och naturvärden

UTVÄRDERING, BEHOVSBEDÖMNING, AVGRÄNSNING

Miljökonsekvenserna är av sådan komplexitet att:

x	de redovisas <i>löpande i planbeskrivningen</i> .
	en särskild redovisning under rubrik " <i>konsekvenser för miljön</i> " i planbeskrivningen krävs.
	en helt <i>separat miljökonsekvensbeskrivning, MKB</i> , krävs.

Kommentar:

Utredningsbehov, sakfrågor att behandla i en MBK (avgränsning) etc.:

Kommentar:

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Sammantaget ser kommunen behov att särskilt titta på hur dagvatten och skyfall ska hanteras till följd av att större ytor hårdgörs. Förekomst av eventuella markföreningar inom området ska utredas, både från tidigare verksamheter på platsen och eventuell spridning från omkringliggande fastigheter. Kulturvärden ska utredas inom arkeologisk utredning steg 1 och steg 2. Eventuella naturvärden ska utredas internt och hanteras i planhandlingarna.

Planens tänkbara effekter och konsekvenser

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Tänkbara effekter av planens genomförande är att befintlig industri kan expandera på platsen genom att planarbetet möjliggör en större fastighet och därmed en större byggrätt än nu gällande detaljplan. Planens genomförande medför att naturmark tillåts ianspråktagande för bebyggelse och andel hårdgjord yta ökar.

Tänkbara konsekvenser av planen är att verksamheten utvecklas och bidrar till fler arbetstillfällen och stärker näringslivet i kommunen. Konsekvenser av att ianspråkta naturmark och öka andel hårdgjord yta är att mer dagvatten behöver omhändertas.

SLUTSATS

Ingen av de ovannämnda effekterna förväntas var för sig eller sammantaget ge en betydande miljöpåverkan. Slutsatsen av behovsbedömningen är därför att genomförandet av planen inte bedöms medföra en betydande miljöpåverkan såsom avses i Plan- och bygglagen 4 kap eller i Miljöbalken 6 kap. Inte heller förväntas de nya verksamheterna påverkas av en betydande miljöpåverkan. Det finns därför inte ett behov av en Miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Punkterna i checklistan och den sammanfattande bedömningen är granskade gemensamt den 2025-10-31 av:

Planeringsarkitekt	Helena Hansen
Stadsarkitekt	Henrik Storm
Miljöinspektör	Gunnel Börjesson
Projekteringsingenjör	Linus Enochson
Kommunantikvarie	Peter Andersson

Samråd kring behovsbedömningen har skett med länsstyrelsen den:

Kommentar:

Detaljplan för Hovslagaren 1 med flera (Industri) i Värnamo stad

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar den:	
	att planen inte antas medföra en betydande miljöpåverkan såsom avses i PBL 4 kap eller i MB 6 kap.
	att planen antas medföra en betydande miljöpåverkan såsom avses i PBL 4 kap eller i MB 6 kap och ska därför bli föremål för en miljöbedömning.

Oktober 2025

Samhällsbyggnadsförvaltningen